

Landelijke Beroepsgroep
Begeleiders Onderwijs

Beter Begeleiden Jaargang 11, nummer 2

Beter Begeleiden is een uitgave van de Landelijke Beroepsgroep voor Begeleiders in het Onderwijs (LBBO).

De LBBO richt zich op intern begeleiders, jonge-kindspecialisten, ambulante begeleiders, gedragspecialisten, beeldbegeleiders en specialisten begaafdheid.

LBBO

Leyensweg 113 A5
3721 BC Bilthoven
Telefoon: 085-7606246
E-mail: kantoor@lbbo.nl
Website: www.lbbo.nl

Coördinatie

Petra van de Pol

Eindredactie

Femke van den Berg, Bureau Bisontekst

Hoofdredeactie

Elleke van den Burg-Poortvliet

Redactie

Engelien Houben-Feddema, Josje Jaasma,
Anita de Jong, Nettie Kramer, Ingrid Nuijt,
Lidy Peters, Joke Verwoerd

Aan dit nummer werkten mee

Marianne Bookelmann, Agnes Burger-Veltmeijer,
Eugenie van Dijk, Barbara van den Hoofdakker,
Marjolein Luman, Marisca Millikowski, Lidy van Nijhuis,
Noëlle Pameijer, Ghislaine Rootlieb, Karen Schol,
Anouck Staff, Inger Steinmetz, Corine Vos, Petra de Waard

Beeld

Istockphoto, Pixabay, Tom van Limpt Fotografie en eigen beeldmateriaal van auteurs en geïnterviewden

Concept vormgeving

Buitengewoon Concept

Vormgeving/Druk/Sales/Verspreiding

Elma Media B.V.

Oplage

5000

Versijning

Beter Begeleiden verschijnt zes keer per jaar en wordt per post verstuurd naar alle leden van de LBBO.

Copyright 2021

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, overgenomen of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever is niet aansprakelijk voor enig handelen op grond van de in dit blad gegeven adviezen en/of gedane mededelingen.

Redactioneel

Kloof

Ik ben samen met zoonlief op een informatieavond van een middelbare school, nog ver voor coronatijd. In een drukke aula, waar ouders en potentiële nieuwe leerlingen rondlopen, heb ik een spontaan gesprek met de rector. Ik vraag hem naar zijn visie op onderwijs en hoe de leraren op deze school lesgeven. In een flits denk ik terug aan mijn eigen middelbareschooltijd, ergens in een provincie stad in het zuiden van het land. Informatieavonden kan ik mij eigenlijk niet herinneren, maar ik bedenk me dat mijn ouders – met alleen mulo en lts – een dergelijk gesprek met een rector nooit hebben gevoerd. Ze waren geïnteresseerd in school en gingen mee naar mentorgesprekken, maar toch ervoer ik een behoorlijke afstand tussen thuis (inclusief het dorp waar ik opgroeide) en mijn middelbare school. De omgangsvormen, de gewoontes, de gespreks-onderwerpen ... Het kostte me tijd en energie om mijn weg te vinden in die onbekende wereld.

Als ik nu naar mijn eigen kinderen kijk, denk ik: wat hebben zij een bevoorrechte positie. Zij ervaren geen kloof en zien hun leraren als mensen zoals hun ouders. Ze krijgen thuis hulp bij hun schoolwerk, misschien zelfs meer dan ze lief is. En als het nodig is, bel ik met hun leraren. Of de rector.

De reportage op pagina 6 gaat over de kloof tussen school en thuis. Redactielid Nettie Kramer ging kijken op basisschool Al Wafa in Amsterdam-West, die werkt met het concept 'De Transformatieve School'. De leraren zijn erin getraind om zich bewust te zijn van de verschillende leefomgevingen van leerlingen: school, thuis, de straat. Mijn oog bleef haken bij deze zinnen: 'De overgrote meerderheid van de leerlingen ervaart dat de sociale codes tussen die leefwerelden verschillen en soms zelfs botsen. Leraren moeten oog hebben voor die sociale pijn als ze de kansgelijkheid van deze jongeren willen vergroten.'

Het concept 'De Transformatieve School' is bedoeld voor scholen in grote steden, die 'superdiverse' leerlingpopulaties hebben. Toch denk ik dat andere scholen ook iets kunnen leren van de beschreven aanpak. 'Pijn' is misschien een groot woord, maar de worsteling is overal. Ook bij leerlingen op een school ergens in een provincie stad.

Elleke van den Burg-Poortvliet
hoofdredeacteur@lbbo.nl

Inhoud

- 06** *Switchen en klimmen*
Basisschool Al Wafa in Amsterdam werkt aan gelijke kansen met het programma 'De Transformatieve School'.
- 11** *Recensie Meer dan slim*
Handvatten voor het voeren van oplossingsgerichte en talentgerichte gesprekken met begaafde leerlingen.
- 12** *Kleuters observeren*
Vanaf augustus 2022 mag je bij kleuters geen toetsen meer afnemen. Hoe volg je hun ontwikkeling dan?
- 17** *Column Sanseuieria*
Het kan altijd erger. Over het belang van relativeren.
- 22** *Laat je werk zien!*
Visualisaties ter ondersteuning van gesprekken in de leerlingenzorg.
- 27** *Recensie Reisgids zelfregulerend leren*
Hoe je als (reis)begeleider leerlingen helpt om meer zelfregulerend te leren.
- Bijzondere kinderen* **28**
In deze rubriek belichten we een bijzondere of zeldzame aandoening, stoornis of eigenschap bij kinderen. Deze keer: cerebrale parese.
- Speelveld van het kind*
Beeldbegeleiding, waarbij ouders en kind ook een camera mee naar huis krijgen.
- Recensie Mijn beschermende brein* **35**
Over pijn: waar komt het vandaan en hoe ga je ermee om?
- Twice-Exceptional* **36**
Dubbel-bijzondere leerlingen hebben kenmerken van (hoog)begaafdheid en een leer- of ontwikkelingsstoornis. Hoe onderzoek je hun tegenstrijdige behoeften?
- Topboek!* **41**
De must-reads van Marisca Milikowski en Karen Schol.
- Agenda en ledenacties* **43**

Bewezen effectief

Technieken om kinderen met ongeconcentreerd en/of druk en impulsief gedrag te ondersteunen.

Speelveld van het kind

Beeldbegeleiding, waarbij ouders en kind ook een camera mee naar huis krijgen.